

правозастосуванні.

Бібліографічні посилання:

1. Ізарова І.О. Передумови становлення та розвитку European Civil Procedure. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 1. С. 139-143.
2. Бутирський А.А. Особливості вирішення цивільних спорів у Польщі / А.А. Бутирський // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2012. Вип. 56. С. 261-266.
3. Ворошило М. Судоустрій та судочинство Австрії. *Юридичний вісник України*. 2016. № 27 (8-14 липня). С. 9.
4. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: [монографія] /В.В.Комаров, К.В.Гусаров, Н.Ю. Сакара та ін.; за ред. В.В. Комарова. Х.: Право, 2016. 848 с.

Косяченко Ксенія Едуардівна,
старший викладач кафедри цивільно-
правових дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВАЛІДІВ В
УКРАЇНІ**

Для того, щоб проаналізувати проблеми соціального захисту інвалідів в Україні потрібно з'ясувати, що являє собою «соціальний захист». Як зазначає В. Шайхатдинов, «соціальний захист» охоплює діяльність держави та органів місцевого самоврядування, громадських організацій, підприємств по створенню сприятливого для людини навколишнього середовища, охороні здоров'я громадян, їх професійній підготовці, забезпеченню зайнятості населення, охорони праці, регулюванню заробітної плати і доходів населення, забезпеченню громадян житлом, регулюванню права власності громадян, матеріальному обслуговуванню і забезпеченню непрацездатних й інших нужденних у соціальній підтримці громадян [1, с. 5].

Розгляд соціальної політики у відношенні інвалідів не можливо зробити без аналізу поняття «інвалід». Згідно зі ст. 2 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», інвалідом є особа зі стійким розладом функцій організму, зумовленим захворюванням, наслідком травм або з уродженими дефектами, що призводить до обмеження життєдіяльності, до необхідності в соціальній допомозі і захисті [2].

Таким чином, соціальний захист інвалідів - це система гарантованих державою соціальних, економічних та правових заходів, які спрямовані на створення інвалідам рівних можливостей участі у житті суспільства в порівнянні з іншими громадянами.

Для України проблема соціального захисту інвалідів є важливою, оскільки зростає чисельності осіб з фізичними та інтелектуальними вадами [3, с. 13].

На сьогоднішній день в Україні налічується 2,709 млн. осіб зі статусом інвалідності. Тобто кожен 18-й громадянин - інвалід, який потребує допомоги та підтримки від держави у вигляді грошового еквівалента, також допомоги в плануванні житла, облаштуванні під'їздів, громадського транспорту, забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення, сприяння у здобутті освіти, професійних знань, працевлаштування, медичних і культурних послуг [4].

Але, незважаючи на усі закріплені види соціальної підтримки в нормативно-правових актах, на сьогоднішній день інваліди належать до найбільш соціально незахищеної категорії населення - їх дохід нижче середнього, а потреби у медичному та соціальному обслуговуванні набагато вищі. У соціальнонезахищених верств населення менше можливості отримати освіту, займатися трудовою діяльністю. Більшість із них не бажає приймати участь у суспільному житті. Із цього видно, що інваліди у нашому суспільстві є меншістю, що потребує значно більшої участі в їх житті з боку держави. Тобто, інвалідність є проблемою не окремої людини, а всього суспільства.

В Україні відновлюються процеси переходу до ринкової економіки. Держава переживає кризові явища, які діють негативно не тільки на економіку, а в першу чергу - на соціальну сферу. В

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО, ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

цій ситуації велике значення має необхідність дослідження проблем соціального захисту інвалідів та інших незахищених верств населення.

Говорячи про невирішені проблеми осіб із функціональними обмеженнями, неможливо оминати проблему забезпечення працею інвалідів. Незважаючи на те, що інвалідність пов'язана з обмеженою здатністю до трудової діяльності, одним із основних напрямків соціальної політики держави у сфері соціального забезпечення є працевлаштування та організація праці інвалідів у громадському виробництві. Як закріплено в положеннях деяких нормативно-правових актів, інвалідам забезпечується право на працю. Це, як відомо, створює умови для інтеграції інвалідів у суспільство. Незважаючи на те, що згідно з законодавством відмова в укладенні трудового договору, звільнення за ініціативою адміністрації, переведення на іншу роботу без згоди інваліда з підстави інвалідності не допускається. Відповідні органи щорічно визначають нормативи робочих місць, призначених для працевлаштування інвалідів (нормативи визначаються для всіх підприємств, установ, організацій, незалежно від форм власності та господарювання), у розмірі не менше 4% від загальної чисельності працюючих; якщо працює від 15 до 25 чоловік - встановлюється норматив у кількості одного робочого місця). Практика показує, що забезпечення інвалідів роботою пов'язане з певними проблемами та матеріальними затратами. Йдеться саме про необхідність створення спеціалізованих робочих місць, застосування нестандартних форм організації праці, застосування надомної праці. Відсутність у інваліда професійної підготовки або неадекватність її рівня потребам ринку праці зменшує його шанси на працевлаштування та на активну життєдіяльність.

Тому положення про забезпечення роботою важко здійснити, особливо в умовах масового безробіття, коли замість робочих місць для інвалідів існує лише відповідне законодавство, яке обіцяє їм право на труд, але належним чином його не гарантує.

Таким чином, соціальний захист інвалідів - це система гарантованих державою соціальних, економічних та правових заходів, які спрямовані на створення інвалідам рівних можливостей участі у житті суспільства в порівнянні з іншими громадянами.

Важливо передбачити постійний розвиток законодавства про соціальний захист інвалідів, щоб автоматично закріплювати зміни, що стосуються умов і норм соціального захисту інвалідів. Забезпечення працевлаштування інвалідів залишається не вирішеним. Зокрема через відсутність механізмів реалізації законодавчих норм та недосконалості нормативно-правових актів. Низька конкурентоспроможність інвалідів на ринку праці є наслідком недостатньої професійної підготовки.

Для здійснення права на отримання професійної освіти необхідна активна державна політика. Треба визначити в нормативно-правових актах України положення щодо необхідності врахування потреб осіб з особливими потребами. Держава повинна усвідомити пріоритетність міжнародних стандартів з інтеграції інвалідів у життя суспільства та взяти до уваги досвід розвинутих держав стосовно захисту прав інвалідів.

Бібліографічні посилання:

1. Шайхатдинов В. Право социального обеспечения России. / В. Шайхатдинов. Екатеринбург, 1996. Вып. 1. 332 с.
2. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні Закон України
3. Праця та зайнятість осіб з інвалідністю в Україні. Національна доповідь / Мінпраці України, держ. установа «Наук.-дослід. ін-т соц.-труд. відносин». К., 2009. 194 с.
4. Богданов С. Соціальний захист інвалідів. Український та польський досвід / С. Богданов, наук. ред. О. Палій. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 93 с.

Сухарєва Анна Олександрівна,

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін

Одеського державного університету внутрішніх справ

ШЛЮБНИЙ ДОГОВІР: УКРАЇНСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Новелою цивільного кодексу України є укладення шлюбного договору між подружжям, як правочину, який забезпечує розподіл прав та обов'язків у шлюбі та у випадку його розірвання.